

ama; 6) se po njih moške in srednje imena dosledno ločijo od ženskih; 7) ako se nalašč ne zategujejo, tudi lepoglasja ne kazé; 8) v knjižnem jeziku vsaj enota gospodinj; 9) so starejše kot a m, — beró se ne le v stari, ampak tudi v novi slovenščini. vid. briz. spom. — Čast toraj, komur čast. — Za ega, emu, em pri prilogih enoj. štev.: 1) Zlaga in razlaga ali izpeljava, ako je res iz namestke i, j e g a, j e m u in iz priloga: lep-i, lep-j e g a, lep-j e m u; 2) nekaj Slovincov, štaj. in oger., na tanko e g a izgovarja, 3) izrekujemo večidel polglasnik, ki ga tudi večidel z e zaznamnjamo, ker zanj pravega znamja v novoslov. pogrešamo; 4) se strinjamo po njih s Poljci, razun h s Čehi, zlasti s Slovaki, spodnjimi in gornjimi Serbi ali Lužičani, in po ožjih ali topljenih soglasnikih skoraj z vsimi Slovani; 5) se ta množnik nekoliko stika z imenskimi: drev e s a, sem e n a, tel e s a; 6) so te oblike ravno tako stare v novoslov.: čude g a, zleg a, tu-j e g a i. t. d. Oblike o m - e g a nam. a m i g a so tedaj prav pristojne novoslovenščini, in se jih nikomur ni treba braniti.“

Književnost.

Drobtinice za novo leto 1861. Učiteljem in učencem, staršem in otrokom v poduk in kratek čas. XV. letnik. Izdalo vodstvo Lavantinskega semeniša. V Marburgu. Natisnil E. Janežič. Popolnoma je resnično, kar nam letošnje preljuje „Drobtinice“ v predgovoru naznanjajo, rekoč: „Hvala Bogu! tudi letošnje leto je za Drobtinice rodovitno bilo, in sicer na njih novem seli: iz mnogih krajev lepe slovenske zemlje so se nabrali mnogoverstni kosci, znameniti za duhovnike in učitelje, pa tudi za proste stare in mlade Slovence v poduk, izgled in, kar je naj važnejšega, tudi v posnemo in porabo.“ Pridjan je tudi venec nekterih blagoslovnih pesem z napevi vred. — Lice jim kinča podoba sv. Joaneza Kerstnika. Natis je ličen. Štejejo na vel. osm. 22 pol., in veljajo lepo terdo vezane 1 gl. 40 kr. Dobivajo se po vseh slov. bukvarnicah.

Pervo berilo za slovenske šole v c. k. avstrijskih deželah. Velja zvezano v platn. herbtu 24 n. kr. Na Dunaju. V c. k. založbi šolskih bukev. 1861.

Drugo berilo za slovenske šole v c. k. avst. deželah. Velja zvezano v platn. herbtu 37 n. kr. Na Dunaju. V c. k. založbi šolskih bukev. 1861. —

Ta dva berila sta sestavljena iz naj boljih spisov dosedanjih slov. beril za ljudske šole in iz različnega novega, prav izvrstnega blaga, katero je tako marljivo uredjeno, da je za naše ljudske šole zelo zelo pripravno. Pisano je vse prav razumno, pravilno in gladko z oblikami ega, emu, em; samo om je še to pot zastal. Vsako šolsko berilo pa dobí pravo življenje le tam, kjer ga učitelj vé prav rabiti in njegovo blago učencem prav razkazovati in prodajati. Naš „Tovaraš“ bo tedaj za naprej večkrat kaj od tega govoril.

Erstes Lesebuch für den deutschen Sprachunterricht in nicht-deutschen Volksschulen. Preis, in Leinwandrücken, 21 Nkr. Wien. Im k. k. Schulbücher-Verlag. 1861. — To berilo bo služilo pri poglavnih šolah namesti dosedanjega „Erstes Sprach- und Lesebuch“.

Zweites Lesebuch für den deutschen Sprachunterricht in nicht-deutschen Volksschulen. Preis, in Leinwandrücken, 27 Nkr. Wien. Im k. k. Schulbücher-Verlag. 1861. — To berilo je odločeno za III. razred naših poglavnih šol.

Drittes Lesebuch für den deutschen Sprachunterricht in nicht-deutschen Volksschulen. Preis in Leinwandrücken 36 Nkr. Wien. Im k. k. Schulbücher-Verlag 1861. To berilo se bo rabilo v IV. razredu naših poglavnih šol. Reči moremo, da so tudi te nemške berila prav izverstno sestavljene. Spisi so prav kratki, mikavni, razumljivi, in našim slov. učencem prav prav primerni. Zanimivi so, postavim, stavki (II. Leseb.): „Heimat und Vaterland“, „Krain“, „die Adelsberger-Grotte“, „der Zirknitzer-See“, „Laibach“, „die Nachbarländer von Krain“ i. t. d. Kdo bi se serčno ne veselil, ko vidi v šolskih knjigah take domače spise, namesti prejšnjih ptujih, s katerimi se je naša mila mladost ukvarjati mogla!

Darek pridni mladosti podelil A. Praprotnik, učenik v Ljubljani. Z nekaterimi podobcami. Pervi zvezek. V Ljubljani. Natisnil in založil J. Rud. Milic. 1861. Te bukvice, ktere smo že v zadnjem listu „Uč. Tovarša“ naznanili, so že od 15. avg. na prodaj pri založniku in tudi pri drugih bukvarjih v Ljubljani in drugod po Slovenskem. Obsegajo na 136 straneh v šestnajstérki 21 krajših in daljših povestic, 27 pesmic in še mnogo drugih takih reči za našo mladost. Upamo, da jih smemo vsem gosp. šolskim prednikom, učiteljem, staršem in vsem prijetlom mladine z dobro vestjo priporočevati. Veljajo lepe vezane za darila 40 nkr.

Opominek za orglavca.

Red za cerkvene pesmi v tem mescu: Za 15. ned. po bink.: Pri darovanji: Od angela varha: „Angel božji, ki me vodiš“, — ali „Ko me novi dan zbudi“, (glej Potočnikove sv. pesm. 4. nat.)

Za 16. ned. po bink. ali za mali šmaren: Pri darovanji: „Dans veseli oznanujmo!“ (glej Potočnikove sv. pesm.) — ali „Kaj s' je Bog na svetu 'zvolil!“ (glej Dolinarjeve pesm. od praznikov.)

Za 17. ned. po bink.: Pri darovanji: „Marija! o sladko ime!“ (glej Potočnikove sv. pesm.) — ali „Zakličem, Marija!“ (glej Riharjeve nap.)

Za 18. ned. po bink.: Pri darovanji: Od sv. Matevža ap. ev.: „O pomisli, grešnik vbogi!“ (glej Dolinarjeve pesm. od svetn. in svetnic v ljublj. škofi samó v podružnicah česčenih.)

Za 19. ned. po bink.: Pri darovanji: Od sv. Mihaela arh.: „Vi angelov kori česčenje glasite!“ (glej Potočnikove sv. pesm.)

Novice.

Oznana se, da bo 24. in 25. septembra t. l. v Ljubljani konzistorialna preskušnja za nastopne učitelje.

S škofjskim razpisom v Ljubljani, 13. avg. t. l. št. 1089/125, se tudi daje na znanje, da je v dunajski založbi šolskih bukev na svetlo prišla: **Praktische Orgelschule für Präparanden** von Friedrich Kittl, Direktor